

[Udenrigsministeren]

når det drejer sig om EF og hr. Ib Christensens opfattelse af, hvor meget det har kostet Danmark, dansk landbrug osv. Den debat får vi nok ved senere lejligheder. Om det politiske samarbejde siger hr. Ib Christensen, at Danmark er underlagt EF, at vi ikke selv har taget beslutninger f. eks. i forbindelse med boykot af Iran. Men jeg synes, at det er udmærket, at man har et forum, hvor man kan tale sammen, hvor så og så mange lande finder ud af, at de er enige om at tage bestemte skridt. Så rejser jeg hjem til parlamentet her og får vedtaget en lovgivning, hvorefter Norge og Japan gør det samme. Jeg kan ikke se, at argumentet er vægtigt, hverken i denne her sag eller når det drejer sig om en lang række andre af de ting, som vi diskuterer på politisk plan inden for EF-kredsen.

Så vil jeg med hensyn til Tyrkiet sige, at jeg havde bemærkninger om det i formiddags, men jeg vil godt gentage, at det er klart, at regeringen har konstateret den udvikling, der førte op til den militære magtovertagelse i Tyrkiet. Terroren og et parlament, der ikke var i stand til at fungere, man kunne ikke vælge en præsident og mange andre ting. Alligevel skal der ikke være tvivl om, at regeringen ser hen til, at man så hurtigt, som det overhovedet kan lade sig gøre, får indført demokratiske tilstande. I Tyrkiets nyere historie har vi haft to tidligere eksempler. I begge tilfælde gik man bagefter tilbage til demokratiske styreformer.

Til hr. Jørgen Junior er jeg næsten tvunget til – jeg har svaret om det om TNF og SALT II – at gøre en enkelt bemærkning om det sydlige Afrika. Det er rigtigt, at der var et billede i en eller anden avis, hvor jeg stod meget hjerteligt og tog imod lederen af ANC, Oliver Tambo. Det hænger sammen med, at han er en af mine personlige venner. Jeg har kendt ham fra 1960'erne. På det tidspunkt var han ikke leder af ANC, men et fremtrædende medlem af ANC, der i begyndelsen af 1960'erne var flygtet fra Sydafrika og kom til Danmark som det første land. Han talte i Fælledparken for første gang for hvide, var meget moderat, har en religiøs baggrund, kunne ikke lide vold og fandt, at man skulle forsøge andre midler end voldelige. Han havde dengang en forhåbning om, at noget sådant kunne lade sig gøre. Han har oplevet, hvad der er sket siden da, og er kommet til den konklusion, som man naturligvis må

komme til, når man ikke kan få demokratiske rettigheder på anden måde, at så bliver man nødt til at tilkæmpe sig dem. Er der i dag folk, der retter heftige protester og kritik af en Robert Mugabe, der er leder i det nye Zimbabwe? Jeg hører ikke så forfærdelig meget til disse protester. Det er en politisk leder, der har været leder for en guerillabevægelse, som har myrdet, nuvel, og gjort alt det uhyggelige, der sker, når man gennem en frihedsbevægelse må tilkæmpe sig almindelige demokratiske rettigheder. Der kan nævnes mange andre paralleller, når man tvinges ud i sådanne situationer. Men så skal man – som man har gjort det tidligere – høre hr. Jørgen Junior stå her og forsvare styret dernede. Jeg kan forsikre hr. Jørgen Junior om, at Danmark ikke som påstået er alene her. Tværtimod. Vi har som bekendt et nordisk handlingsprogram, vi har kontakt i FN til en lang række andre nationer, der har den samme opfattelse som vi, nemlig at det ganske simpelt, hvis man skal mene noget med solidaritet, må være sådan, at flest mulige forstærker det politiske og andre former for pres mod det nuværende uacceptable, uhyggelige regime i Sydafrika.

Formanden:

Vi går så til ordførernes anden omgang; hr. Lasse Budtz har ordet.

Lasse Budtz (S):

Hr. Ninn-Hansen havde en udtalelse om sikkerhedspolitikens nødvendighed og sagde, hvis jeg husker rigtigt, at den var mere nødvendig end nogen sinde, og det kan jeg faktisk kun være enig i. Det er utrolig vigtigt, at vi beskæftiger os med sikkerhedspolitikken også udadtil, om jeg så må sige, og ikke bare i lukkede fora. Jeg vil dog gerne gøre opmærksom på, at sikkerhedspolitik ikke bare er kanoner – det er jeg sikker på at hr. Ninn-Hansen også ved – kampvogne eller krigsskibe, og at sikkerhedspolitikken ikke automatisk hænger sammen med oprustning. Det er jo heldigvis et synspunkt, som efterhånden er blevet delt af næsten samtlige NATO-lande. Det er da helt rart at se, at synspunktet respekteres, så hvis der er noget, der hedder danmarkisering, tør jeg nok antyde, at danmarkiseringen har bredt sig langt sydover. Vi må jo også gøre opmærksom på,